

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.
*
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3:50 ;
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Béjárt a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsdeben.
Megjelenik délután 5 órakor.

Város rendezés.

Kassa, április 11.

A város adminisztratív ügyeinek ismerői azt mondják, hogy Éder Ödön polgármester ezt a sok mindenféle skandalumon valahogyan átevicskélt várost, minta-várossá akarja fejleszteni. Azt mondják az ehhez szükségelt képességek fölött is rendelkezik, sőt mi több élni is akar velük a város javára, fejlődésének előbbre vite lére. Nem akarunk ennek ellentmondani, mi is jól tudjuk, hogy Éder nem közönséges kvalitású férfi, van elegendő tudása és egy emberöltőn át szerzett gazdag tapasztalataiból is bőven merithet.

Es éppen ebből kifolyólag hangosan követelhetjük, hogy elismert kvalitásának mielőbb adja tanujelét.

E rövid előljáró beszéd után kérjük csinálja meg a város rendezési tervet. A *Napló* hasábjain nem először sürgetjük ezt a szükséges intézkedést, még sem hizeleghettünk magunknak azzal, hogy a polgármester átlátta volna ezen munkát halaszt-hatatlan voltát. Igaz, nem az ő hatáskörébe tartozik: a mérnöki hivatal feladata. Ámde a mérnöki hivatal a technikai kivitelben lehet csupán segítségére, a tervet neki kell megalkotni, nagyobb konturokban vázolni.

Kassa építkezési szabályrendelete elavult. Elsőbbet ezt kell megreformálni, a mostani követelményeknek megfelelő keretbe szorítani. Azután jöjjön a tulajdonképpeni város rendezés, mely kell hogy felölelje: a közegészségügyi, aesthetikai, közlekedési követelményeket. És főleg számolnia kell azzal, hogy Kassa a jövő évtizedekben minő irányban terjeszkedjék. Még csak 10 esztendő előtt a Franck gyárról azt mondták a kassaiak, hogy messze kiesik a város forgalmából. A gyár körül valóban két három kilométernyi körben szántóföldek voltak. Tessék ma megtekinteni!

Egy egész városrész nőtt ki szinte észrevétlenül. Ez történt déli irányban. Északfelé ugyenezt látjuk. A gazdasági tanintézet kertjén tul szintén szántóföldek voltak. Ma ott a javító-intézet s mellette egy sereg apró-nagyobb új ház, és az a terület, hol nem rég bolgár kertészek miveltek a földet, nemsokára egy új tisztviselő telepnek ad helyet. Nyugatra-keletre hasonló a helyzet. A kassai lakásviszonyok megdrágulása pedig

bizonyosan továbbra is ébren tartja az építkezési kedvet. Noha a bérharcok az utóbbi időben hanyatlást is mutatnak.

Kassa tehát fejlődik. De hogyan? Girbe-görbe utcák sokaságát látjuk, semmi tervszerűség az építkezésben, semmi figyelem a közlekedés megkönnyítésére. Csáky-szalmája ma a város fejlődés.

A városi közgyűlésben nincs nagy okunk reménykedni. A város rendezés kezdeményezéseinek dicsőségét vállalja hát magára a polgármester. Kötelességet teljesít vele, egyuttal hálás feladathoz is jut.

A kiegyezés és a katonai kérdések.

Ma van a döntés.

A kormány Bécsből visszajön.

Ma, csütörtökön várják a magyar politikai életben annak a fontos kérdésnek eldöntését, hogy az osztrák kormányval 1917-ig lehetséges-e olyan gazdasági meg egyezést létesíteni, a melyet az ország érdekében elfogadhatunk. Mert ma már az 1917 utáni eshetőségek abban a formában, amint az pár hétig a hosszú lejáratu szerződés köntösekben kísértett már nem bonyolítja a tárgyalásokat.

Most a leglényegesebbnek azt tartjuk, hogy minél előbb véglegesen jöjjön a kormány tisztába azzal, hogy 1917-ig mit lehet és mit kell tennünk. Ennek a kérdésnek a megoldását minden oldalról sürgetik. Ez a türelmetlenség nem vád a magyar kormány ellen, mely az óriási anyag legyűrésén jóhiszemű törekvéssel fáradozik. Az egész magyar gazdasági élet követeli a bizonytalanság megszüntetését. Az is kétségtelen, hogy az 1917-ig terjedő rendezésnek kedvezőbb megoldása volna egy az ország érdekeit kielégítő szerződés Ausztriával, mint a pusztá viszonzosság. A viszonzosság mellett tág tere nyílik a kis komisszágokkal nagy károkat okozó osztrák perfidiának. Eppen ezért nem lelkesít az az osztrák kormánykörökből kiszivárgott hír, hogy egyre kevesebb a szerződés létrejöttének valószínűsége és egyre több esélye van a viszonzosságon felépülő rendezésnek. Hiszen ez a megoldás nem sokkal könnyebb, mint a szerződés. Mit tartanak fenn a viszonzosság alapján? Talán a kedvező Széll-Körber-javaslatokat — melyek körül most nem tudnak megegyezni — vagy a jelenlegi állapotot, melyet már sok tekintetben túlhaladott az újabb fejlődés? Az osztrák kormány valami részleges viszonzosságot emleget, állítólag erről is tárgyalnak. A magyar kormány mindenképp siettetni az alkut, melyről a bécsi híradások közt olyan verzió is van, hogy „a helyzet javult.” A sok javulás után végre megoldást szeretnénk látni.

A katonai kérdés is előtérbe került annak a bécsi jelentésnek kapcsán, hogy a király tegnap Schönaich hadügyminisztert és Jekelfalussy honvédelmi minisztert fogadta. Azt kombinálják ennek kapcsán, hogy a katonai kérdést a kiegyezéssel kapcsolatosan akarják megoldani. Mi úgy tudjuk, hogy amikor a magyar kormány a hadvezetőséggel a katonai kérdéstről legutóbb tárgyalt, a hadvezetőség elzárkózott a felvetett nemzeti szempontok elől. Tény az, hogy a hadvezetőség a létszámemelés kérdését őszszel szőnyegre akarja hozni, de ezt a kérdést nem lehet a kiegyezéssel összekombinálni, mert ez az osztrák intrikáknak csak újabb teret nyitna.

Legyen Bécs azzal tisztában, hogy a létszámemelés most ki van zárva. Akármilyen árt kínálnak érte — ki van zárva!

Technológiai Múzeum Kassán.

A felsőipariskola kibővítése.

Nehézségek a telek megszerzés körül.

A kormány különös gondot fordít a felsőbb ipari oktatás fejlesztésére. A szakiskolákat modern nivóra emeli s oly berendezéssel látja el, hogy mindenképpen alkalmasak az üzemek számára ügyes és kiváló tudásu szakemberek kiképzésére. Büszkén elmondhatjuk, hogy a kassai felsőbb ipariskola az országban az első helyen áll. A kitünő tanerők, jeles képzettségű, gyáráknál, vállalatoknál szívesen látott ifjakat nevelnek, kik alig hogy elnyerték a végzettséget igazoló oklevelet, máris válogathatnak a mindenfelől kínálkozó állásokban. Mióta a kassai felsőbb ipariskola fennáll, már az építkezés is mutatja mennyire fejlődött. A biztos ekzisztenciát nyújtó technikai pályákra tóduló ifjuság száma is időközben rohamosan emelkedett. Most ismét előállott az a helyzet, hogy rövidesen az intézet kibővítése válik szükségessé. A kormány különös szeretettel foglalkozik a jeles hírű kassai felsőbb ipariskolával s gondoskodásának tanúsága, hogy *technológiai múzeum* felállítását tervezi, az iskolával kapcsolatban.

A *technológiai múzeum* nagy szerepet játszik a technikai kiképzésnél, de nagyfontossága van általában, mert az ipari termékeket szemléltető módon mutatja be.

Az új múzeum felállítását az *intézettel határos püspöki kertben* tervezik.

A püspökség azonban nem akarja átengedni a kert egy részét a múzeum céljaira s valószínűleg hatósági kisajátítással fogják a szükséges telket megszerezni.

Husz Abrahám újabb bűne.

Pénzhamisítással vádolva.

Csütörtökön este hozzák.

A debreceni királyi törvényszék pénteken kezdte meg a máramarosszigeti pénzhamisító banda bűnpörének tárgyalását. Ennek a bandának működéséről nagyon sokat irtunk. Kiterjedt a munkája nem csak Magyarországra, hanem az egész Európára is.

A vádlottak között ott szerepel Husz Abrahám is, a kít a petrovai rablógyilkosságban való részvételért a máramarosszigeti esküdtbíró társával Mihálkával együtt kötél általi halálra ítélt. Az ítélet ellen a védők semmisségi panaszt jelentettek be, s az most a Kuria előtt van.

A halálra ítélt Husz vádlott a pénzhamisítók között is helyet foglal. Az ítélet reá nézve közömbös, mert az ő nagy ítélete és nagy bűne mellett eltörlül a pénzhamisítás. Jelenlétére azonban szükség lesz, épen ezért a főtárgyalási elnök intézkedett, hogy Husz Abrahámot Debrecenbe hozzák.

A halálra ítélt rablógyilkost ma, csütörtökön este 10 óra 10 perckor hozzák Debrecenbe a Máramarossziget felől érkező vonattal. Négy szuronyos börtönőr vigyáz reá töltött fegyverrel, s a megérkezés után azonnal a királyi ügyészség fogházába viszik.

A tárgyaláson az oláh vádlottak részére tolmácsra is lesz szükség. A tolmácsi tisztet a tárgyalás folyama alatt Darvay Sándor máramarosszigeti törvényszéki tolmács látja el. A tárgyalás befejezése után Husz Abrahámot azonnal visszaszállítják a szigeti törvényszéki fogházba.

Nem tiszta, de jó!

Bajok a vízvezetéki hálózatban.

Göndör igazgató jelentése.

Tisztul már! Tisztul már!

A város közönsége március közepe óta tünődik azon, mi az ördögnek építették a drága vízvezeték, ha a csapokból nem kristálytisza víz csurog, hanem mosogató dézsára emlékeztető, zavaros, piszkos lé. Persze volt ez a közönségnek s ezt a vizet nem itta. Pedig ihatta volna! Mint azt a víz kémiai vizsgálata kiderítette. Es e vizsgálat eredményéből úgy sejtjük szálló ige, mely így hangzik:

— Nem tiszta, de jó!

A korai vízmizériák ügyében azonban adjuk át a szót a hivatalos tekintélyeknek. Ebből kielégítheti ki-kí azon kívánságát, hogy miért volt zavaros, undorító, tehát élvezhetetlen a drága, nagyon drága, rettenően drága vízvezetéki víz.

A tanács felhívta ugyanis Göndör Gábor vízvezetéki igazgató-főmérnököt, hogy adja elő a víz zavarodásának okait.

Öblögetés.

Göndör Gábor jelentését azzal kezdi, hogy a március hó 24-től április hó 5-éig tartó zavarodást a téli hónapok alatt szünetelt s most erőlyesen folytatott öblítése okozta. Ezt a bekövetkező zavarodást az igazgató főmérnök a bizottságnak előzetesen is bejelentette. (Pedig ez a közönséget is érdekelte volna!) Az öblítést a husvéti ünnepek után

tervezte, de előbb volt kénytelen elrendelni, mert a pesti-uti tápláló-csővet a csatornázó munkások eltörték. Most, hogy a nagyobb veszélyt elkerülje, a csöveket hirtelen elzárta, ami a fél városrészt vizét megzavarta. Mivel a víz zavaros volt, elrendelte ezzel egyidejűleg az egész hálózat kiöblítését.

Az áradás.

Ezen idő alatt a források állandóan tiszta vizet adtak.

Április hó 5-én délelőtt 9 órakor a szépassági ut hídjá alatt a megáradt Csermely-patak a félig kész mederrendezés töltését elsodorta s ennek következtében a már üzemben levő forrás-foglalás jobb parti gyűjtő csöve eliszapolódott. A források vizét aznap délelőtt 11 órakor a városi főnyomó csőből kizárták s másnapra az eliszapolott forrás-foglalás eltömésével is elkészültek s utána a források vizét újból bebocsátották a városi hálózatba.

Tisztul a víz.

Április hó 8-ika óta a források ismét teljesen tiszta vizet adnak. De az iszapból a hálózatba is jutott s ez csak hosszabb öblítés után távolítható el a belső csövekből. Az öblítést az igazgatóság éjjel-nappal eszközli s remélhető, hogy e hét végére az egész város területén tiszta vizet szolgáltatnak.

Nem tiszta, de jó!

A zavaros vizet Zalka Zsigmond gazd. akad. igazgató vegyvizsgálatnak és dr. Wandracsek Jenő városi főorvos bakteriológiai vizsgálatnak vetette alá, melynek eredménye teljesen megnyugtató. A vizsgálat szerint — így szól a jelentés — a víz minősége úgy bakteriológiai, mint kémiai szempontból még a zavarodás alatt is kitűnőnek mondható.

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

Fővárosi tudósítónk telefon jelentése.

A nemzetiségiek leszerelnek?
Megszűnik az obstrukció?

Budapest, április 11.

A képviselőház ma a hivatalos ünnep miatt nem tart ülést. Holnap ülés lesz, a melyen folytatják a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Politikai körökben azt hiszik, hogy a nemzetiségiek Vajda csutos vers-botránya folytán beszüntetik az obstrukciót és nem odázák el a javaslat törvényerőre emelkedését.

Wekerle a király előtt.

A kiegyezési tárgyalások.

Bécs, április 11.

Az osztrák miniszterelnöki palotában ma délelőtt folytatták a kiegyezési tárgyalásokat. A két kormány államtitkárai előbb összeállították a tanácskozás anyagát, majd félegy óráig tanácskoztak a miniszterek. Ezután Kossuth és Darányi a magyar Házba hajtottak. Wekerle pedig a Hotburgba ment, ahol a király 1 órakor külön kihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a kiegyezési tárgyalások eddigi lefolyásáról és újabb stádiumáról referált, majd aktuális politikai kérdésekről tett jelentést. A kihallgatás hosszú ideig tartott.

Délután a miniszterek folytatták a tanácskozást.

Meggyilkolt munkavezető.

Budapest, április 11.

Ma délelőtt borzalmas gyilkosság történt egy Rökk Szilárd utcai lakatos műhelyben. Spudlein Ferenc munkás orozva agyonszúrta munkavezetőjét, majd a segítségére siető főnököt is megtámadta, de ekkor lefogták és letartóztatták.

Betörés egy adóhivatalban.

Eltűnt 49 ezer korona.

Budapest, április 11.

A csurgói rendőrség táviratban értesített a budapesti főkapitányságot, hogy az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek betörték az ottani adóhivatalba és 49 ezer korona készpénzt loptak el. A betörők Budapest felé vették útjukat.

Románok inzultálják a magyar nőket.

Garázdálkodó oláhok.

Szászváros, április 11.

A sorozásra behívott állításköteles oláh legények a magyar nőket szidalmazták és lelökdték a járdáról. Eközben folyton azt kiáltották:

— Le a magyarral!

A rendőrség közbelépett, mikor pedig ez nem használt, csendőrök vonultak ki, akik a garázdálkodó legények közül többeket letartóztattak.

A Tisza árad.

Nagykanizsa, április 11.

A Tisza szemlátomást árad és elöntéssel fenyeget 600 holdnyi szántóföldet. Több ház bedől. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek.

UJDONSAGOK.

A párisi általános sztrájk.

A munkás-szindikátusok szövetkezete rendkívül élénk agitációt fejt ki az általános sztrájk érdekében. A kormány nagyon szigorú intézkedéseket tett, hogy ezt az agitációt megakadályozza. A néptanítók, a levélhordók, a táviratkihordók és az alsóbb postaalkalmazottak szindikátusának tagjai ellen, a kik a sztrájkra való fölhívást aláírták, megindították a fegyelmi eljárást. Az eleség-iparnál alkalmazott munkások jövő csütörtökön akarják sztrájkjukat megkezdeni, de a kormány elhatározta, hogy mindazok ellen, a kik a sztrájkra izgatnak, a büntető törvénykönyv szerint fog eljárni. A hatóságok igen nagyszabású intézkedéseket tettek s jövő csütörtökön az összes csapatok konzignálva lesznek a kaszárnyákban.

A fenyegetett üzleteket katonaság és rendőrség fogja megoltalmazni. A munkásság középponti szövetségének közlése szerint holnap ötvenezer az élelmi-szerek előállításával és szállításával foglalkozó munkás meg fogja szüntetni a munkát. A munkaadók, a pékek és mészárosok azt mondják, hogy a sztrájknak nem lesz jelentősége s a milliós város élelmezése nem fog fönnakadást szenvedni. A közönség azonban éppen oly nyugtalan és izgatott, mint a múlt évben május elseje előtt. Sokan már most napokra ellátják magukat élelmiszerekkel, mintha ostromzártól kellene tartani. A készletben levő konzerv és szárított gyümölcs már tegnap csaknem teljesen elfogyott.

CULP JULIA

egyetlen hangversenye

1907. április 14-én a Schalkház-szálló nagytermében.
Jegyek válthatók 7, 5, 4, 3, 2 koronáért VITÉZ A. könyvkereskedésében Fő-utca 75. szám alatt.

THE BERLITZ SCHOOL OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol, magyar, cseh és lengyel nyelvből az illető nemzetek tanítói által a világhírű „Berlitz“-féle módszer szerint.

Érdeklény biztosítva. Próbáorák ingyen
Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig és délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyvkereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

Minden harmadik nap egészen új műsor.

ELEKTRO-

villamos színház

mozgó ténykép vállalat.

Naponként nagy előadást tart, minden este 6, 7, 8, 9 és 10 órákor, vasárnap délután 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 és 10 órákor

a Royal vendéglő

kényelmesen berendezett külön termében.

Szigoruan családias jellegű műsor.

Jegyárak: I. hely 80 fil., II. hely 60 fil., III. hely 40 fillér.

Tíz éven aluli gyermekek és katonák örmestertől lefelé a felét fizetik.

Nem mulik el nap újdonság nélkül.

Feltűnést kelto újdonságok.

— Csakis elsőrangú mutatványok. —

A színművészek figyelmébe!

1. Ertl Bertalan: *Physiognómiai tanulmányok.* (Emberi arcisme.)
2. Dr. R. Hellbach: „Die Kunst Schauspieler zu werden“ és
3. Fr. Altmann: „Die Maske des Schauspielers“ *kitűnő maszkírózási című művek.* — Mind a három együttvéve

5 forintért eladó.

Hol? megmondja lapunk kiadóhivatala.

— Eladó — lakásberendezés.

Elköltözés miatt olcsó áron eladó ebédlő-, szalon-, hálószoba-, iroda- és konyhaberendezés.

Darvas Imre-utca 4., I. em.

Kiadó: Murányi József.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket kamatoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán **adómentes**

=== **4^oo** -kal ===

a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtalanul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

=== összes régi betéteinek kamatlábát ===

4^oo -ra emelte fel **4^oo** -ra

és **ÚJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkekamatadót is **sajátjából viseli.**

Alapított 1844.

Alapított 1844.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

a székesegyházzal szemben, (saját házában.)

cs. és kir. szab. Triesti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali),

Magyar Jég- és Viszontbiztosító részvénytársaság és Első O. Általános Baleset Ellen Biztosító Társ. főügynöksége.

Takarékbetétek könyvecskére és folyó-számlára. Váltók és kisorsolt értékpapírok leszámítolása, beszedése.

Kölcsönök váltóra, házra, földbirtokra, értékpapírokra és folyó-számla alakjában.

— **Értékpapírok, okmányok, ékszerek megőrzése.** —

Váltóüzletében értékpapírok, külföldi pénzek vétele és eladása tőzsdei árfolyam szerint.

Közbenjárás katonai házassági óvadékok letételénél.

Külföldi és vidéki szelvények, chequek beváltása és beszedése.

Osztálysorsjegyek eladása.

Hitellevelek és pénzáttalás bármely külföldi városba csekély díj mellett. Safe Deposit pénzszekrények.

Postai megbízások azonnal elintéztetnek és fölvilágosítások készséggel adatnak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA